

srbških kraljev. General Živković je zavzel Prizren, še preje, predno so prišli Črnogorci ki prihajajo od Peči. Srbska armada Živkovića bo sedaj udarila naravnost proti Jadranskemu morju, da zavzame turško luko ob morju S. Glavani di Merua. S tem bo imela Srbija tudi dostop do morja.

Bolgarsko-turška vojna.

PRED DRINOPOLJEM.

Sofija, 29. oktobra. Ker primanjkuje turški drinopoljski posadki živeža, jo bodo Bolgari izstradali.

BOLGARSKI BOJI.

Sofija, 29. oktobra. V Pašmahli so Bolgari zaplenili mnogo pušk in municije. Vjetih je bilo 70 Turkov. Položaj pri Drinopolju je neizpremenjen. V bojih severovzhodno od Drinopolja so pustili Turki na bojišču vse ranjence in poskušali Bolgare večkrat prevariti na ta način, da so razobesili belo zastavo, a potem streljali na Bolgare. Na ta način so Bolgari zgubili že mnogo vojakov. V mestu Enidje, med Drinopoljem in Kirk-Kilislo so Bolgari zaplenili dve skladišči orožja in raznega drugega materiala.

GIBANJE SRBSKO-BOLGARSKE KOLONE.

Belgrad, 29. oktobra. Glavni del kolonabintrane srbsko-bolgarske armade se nahaja sedaj na Ovčjem polju.

BITKA PRI KOČANI.

Sofija, 29. oktobra. Po podrobnih poročilih je bila bitka pri Kočani strašna. Trajala je tri dni in tri noči. Prvi dan se je bojevalo proti Bolgarom 12 turških bataljonov. Bitka je bila vsled naskokov strašna. Konečno so bili Turki premagani in so se umaknili v največjem neredu. Bolgari so vjeli nad 500 Turkov.

Grško-turška vojna.

NAPREDOVANJE GRKOV.

Atene, 29. oktobra. Grške čete so zasedle danes sotesko Tripotamos, ki je ključ do Verija.

GRŠKI KRALJ V KOŽANI.

Atene, 29. oktobra. Kralj Jurij je dospel danes v Kožane. Mesto je v zastavah.

Črnogorsko-turška vojna.

PIEVLJE V ČRNOGORSKIH ROKAH.

Rieka, 29. oktobra. Črnogorske čete so danes zavzele Pevlje. S tem je Sandžak čist. Sarajevo, 29. oktobra. Semka je dospel 1500 turških beguncev iz Sandžaka.

SKADER PRED PADCEM.

Rieka, 29. oktobra. Boji okoli Skadra se nadaljujejo. Padec mesta pričakujejo tu vsak čas. General Vukotić je dospel pred Peč.

3000 ČRNOGORCEV IZ AMERIKE.

Cetinje, 29. oktobra. General Martinović je dobil iz Amerike brzojavko, da je 3000 Črnogorcev na potu v domovino.

ANEKDOTA.

V boju pri Rojani je dobil neki Turek tako ugodno mesto, da je mogel izorno streljati, dočim ga nobena srbska kroglica ni zadela. Neki topničar pravi poveljniku:

»Oni Turčin je nam pobil mnogo ljudi. Dovolite, da ga ustrelim s topom.«

Poveljnik je rekel, da to ne gre, ker stane strel iz topa 60 dinarjev.

»Ako ne zadeneš, ga plačam jaz,« pravi topničar.

Poveljnik mu dovoli ustreliti.

Topničar je pogodil tako dobro, da je padla granata za en korak pred Turka in ko se je razletela so videli vojaki, kako so leteli po zraku razbiti kosi razstreljenega Turčina. Navdušeni vojaki so topničarja dvignili, poveljnik pa ga je imenoval za častnika.

DNEVNI PREGLED.

Shod »političnega in izobraževalnega društva ja dvorski okraj« se je vršil v torek zvečer ob pol 9 v prostorih restavracije g. Krapeša »Zlatorog«. Predsednik društva, deželni poslanec g. Adolf Ribnikar otvoril shod, zahvali se občinstvu za obilno udeležbo in povdarja, da se je shod priredil v ta namen, da se pomenimo o zelo važnih, aktualnih vprašanjih. Aktualne

so sedaj razmere na Turškem, aktualne na Kranjskem. Pozdravlja podžupana, ljubljanskega deželnega poslanca dr. Trillerja, obč. svetnika urednika g. Pustoslemška, g. Višnjikarja, Smoleta, Milohnoja. Nato poda besedo dr. Trillerju. Govornik označi v kratkih, jedrnatih besedah nasilja deželnega odbora, po svoji večini klerikalnega. Pojasni, kaka nečuvna krivica se godi našemu naprednemu učitelstvu pod vladno deželnega odbora, ki je glavni štab klerikalne stranke. Danes je napredni kranjski učitelj trpin proti štajerskemu in goriškemu, kateremu zapovedujeta Nemec oz. Italijan. Omenja, da se je treba med drugim samo ozreti na podpore deželnega odbora učitelstvu. Deželni odbor, po svoji večini klerikalni, je videl pri razdelitvi teh podpor le svoje, v njegov rog tuleče, site Slomškarije, pred naprednim učitelstvom pa je dal obe roki pred oči. Tako se je zgodilo, da so dobili podporo Slomškariji, ki je niso bili čisto nič potrebni, naprednim učiteljem, ki se nahajajo v bedi, pa so se podpore hvaležno odklonile. To je največji moralni škandal, ki ga ima na vesti klerikalna večina deželnega odbora. Kakor naprednemu učitelstvu, tako se godi krivica tudi gasilskim društvom v katerih so narodno napredni krogi največ zastopani. Govornik omenja na podlagi slučajev zlorabo gasilskega fonda, deželnemu odboru zaupanega. Globlje ne more pasti nobena stranka, kakor je padla klerikalna. »Brusimo svoje meče za svojo svobodo, kakor jih brusijo balkanski bratje, in slovenske Kirk-Kilise bodo padle.« (Burno odobravanje in živiočki). — Nato se je oglašil k besedi obč. svetnik g. Pustoslemšek, ki je zanimivo popisal vojno na Balkanu v primeri z našo klerikalno vojno na Kranjskem, za kar je žel zasluženo odobravanje. Nato je predsednik čital dvoje resolucij in jih dal na glasovanje. Resoluciji, ki sta bili soglasno sprejeti, sta: I. Slovenci, zbrani na shodu »Pol. in izobraževalnega društva za dvorski okraj«, izrekajo svoje tople simpatije svojim bratom na Balkanu, ki so posegli za meč, da prinese svobodo v petstoletnem robstvu vzdihujoči raj, žele njihovemu orožju blagoslova in popolnega uspeha in izrekajo svoje trdno prepričanje, da bo avstrijska vlada upoštevala čustva avstrijskega slovenskega prebivalstva ter se izognila vsemu, kar bi moglo pri balkanskih osvoboditeljih in osvobodilnih vzbuditi sum, kakor da bi bila naša država, nasprotna svobodi in kulturnemu napredku balkanskih držav. II. Shod najodločneje obsoja nekrščansko preganjanje in izstradanje naprednega ljudskošolskega učitelstva od strani klerikalne večine deželnega odbora in tozadevno nemoralno strankarsko zlorabljanje deželnih davščin. Ob enem izreka shod prepričanje, da zasluži tako postopanje najvišje avtonomne deželne oblasti opravičeno zaničevanje vsakega kulturnomiselnega človeka. 2. Shod protestuje v imenu splošno priznanih humanitarnih načel zoper zlorabo deželne odbora zaupanega gasilskega fonda v politično strankarske svrhe ter smatra sedanji način razdelitve tega fonda od strani dež. odbora kot politično iznevarjenje tujega denarja, kakoršnega bi se morala sramovati vsaka spodobna politična stranka. Nato se je predsednik še enkrat zahvalil udeležencem shoda za obilno udeležbo in je shod zaključil.

Iz Celja. Tukajšnji nemški študentenheim menda hoče poslati konkurenčni zavod znane zloglasne hiše v Gizelini ulici. Tu vidite sedaj večer za večerom stati študentheimovske kuharice in deklet včasih v prav sumljivih položajih s člani celjske garnizije. Mi mladim ljudem gotovo nečemo krati ljubzenskih užikov, a to hočemo, da se taki dogodki ne vrše javno na cesti. Zgodilo se je sedaj že par slučajev, da so bili mimoidoši ljudje od vojakov napadeni s surovimi psovskami in celo z bajoneti. Vodstvu študentheima in pa poveljstvom tukajšnje garnizije pa polagamo na srce, naj tem škandaloznim razmeram napravijo konec.

Nemškutarski »špajsl«. Iz Selnice ob Dravi se nam poroča: Nedavno ste pisali o dogodku, ki se je zgodil v trgovini nemškutarske Jagritscha, ko so njegovi komiji priložili nekemu kmetu med nakupljene jestvine od podgan objedeni kruh, Jagritsch je članek iz celjskega »Narodnega Lista«, ki je to poročilo tudi prinesel, izrezal, ga nabil na svoj pulit in ga cel teden čital svojim štajerčijanskim analfabetom, češ taki so ljudje, da nič »špajsa« ne razumejo. Zraven pa je zapisal tudi ime onega, ki mu je bila podganska nesnaga podtaknjena, ter ga je tako še smešil. Mi pa si dovolimo vprašanje na zdravstvene oblasti, če je dovoljeno vlačiti po

štacuni nesnago, ki so jo podgane zapustile in ki spada na gnoj, ter še povrh tega vtikati tako svinjarijo ljudem med jestvine? Tak »špajsl« bi se gabil menda še svinjam, nemškutarijem pa se ne. Jagritsch pa naj izreže zdaj tudi ta članek in ga naj prebira svojim štajerčijanskim zasleplencem, samo ne laže naj, kakor zadnjič, da mu ga je nekdo po pošti poslal.

Iz sodne službe na Štajerskem. Za avskultanta pri deželnem sodišču v Gradcu je imenovan pravni praktikant Anton Potočnik.

St. Peter na Medv. selu. Naša poštna nabiralnica za kraje St. Peter, Kačjido, Orlice, Kristanvrh s Polenco in Hajnsko z Mezilovcem se je izločila iz poštnega okrožja Pristava ter spada od 28. oktobra pod poštni urad Podplat.

V Smarterm ob Paki slavi 7. nov. tamonjši župan g. M. Pirtovšek sedemdesetletnico rojstva in obenem 50letnico poroke. Redko slavi.

Občinski denar za sebe rabil je župan Fr. Gselmann v Podovi pri Mariboru. Dne 26. t. m. ga je mariborsko okrajno sodišče zato obsodilo na 3 mesece težke ječe. Poneverjena svota znaša 1254 K 7 vin., katero je razun 820 K 98 vin. pokrtil.

Požar je 27. t. m. uničil hleve in gospodarsko poslopje Jožeta Bezjaka na Koroški cesti v Mariboru. Zgorelo je več vozov, slama in krma, sani in gospodarsko orodje. Škode je 10.000 K, a je pokrita z zavarovalnino.

Za balkanske ranjence. V Kanalu so darovali za rdeči križ balkanske zveze gg. Ivan Rihar 1 K, Just Košir 1 K, Izidor Ivančič 1 K, Karl Angeli 1 K, Jakob Kragel 1 K, Peter Vidič 1 K, Ivan Medvešček 1 K, Miha Seljak 70 vin., Ivan Gerbec 20 vin., Franc Petek 20 vin., Matej Miklavčič v Ljubljani 1 K. Skupaj 9 K 10 vin.

Na lovu ponesrečil se je v pondeljek g. Kalin, najemnik hotela Gregorič v Krškem. Mož je pred kratkim šele prevzel vodstvo, a doletela ga je sedaj ta nesreča. Pripeljati so ga morali takoj v bolnico. Posebno gospodom potnikom je bil jako priljubljen, ker so ga deloma vsi poznali še izza zvestega službovanja pri veletržcu g. Jure Sterku v Vinici. Nadomestuje ga sedaj njegov brat, kateri ga je — kakor vsem znano — tudi založil s potrebnim kapitalom.

V nedeljo 24. t. m. uprizorilo je po tritedenskem odmoru »Gledališko društvo« na Jesenicah igro »Kmet in graščak«. Igralo se je nepričakovano dobro. Prijetno nas je iznenadila ga. Oswaldova kot Vrbovka. To je bil njen prvi nastop, ki je jako dobro uspel. Obeta nam še mnogo. Njenega trmasteža moža je igral g. Erzar. Podal nam je Vrbovca kot pravi kmečki tip. V takih ulogah je g. Erzar neprekosljiv mojster. Kaloka je bila v rokah gđ. Medičeve, ki jo poznamo že iz prejšnjih sezij kot nenadomestljivo, izvrstno moč. Predstavila nam je Kaloko tako ljubko in nežno, tako precizno, da ji meramo najtopleje častitati, kakor g. Spicarju, ki nam je svojega Gobskega podal naravnost imenitno. Posebno simpatično so bili gg. Strniša (Jurij), Vister (Lisjak), Hlebajna (župnik) in Lečan (Strakoš). Tudi ostale manjše uloge so bile precizno izvedene. Le tako krepko naprej, da kmalu vidimo zopet kak tako popolnega!

— Gledališko društvo na Jesenicah. priredil v petek 1. novembra pri Jelenu igro »Prababica«. Blagajna se odpre ob pol 8. zvečer. V nedeljo se igra ponovi.

Prodajala pokvarjeno meso. Na zatožni klopi je sedela včeraj pred deželnim sodiščem Ana Gregorc, ki se je morala zagovarjati zaradi prodaje pokvarjenega mesa. Gregorc je v družbi France Caihen, svoje hčere prodala raznim osebam meso prašičev, ki so zboleli za rdečico. Radi tega so nekatere osebe zbolele. Nekaterim izmed njih pa sprieno meso ni škodovalo. Slab žlodec in dober želodec. Sodišče je obsodilo Gregorc na 3 mesece zapore, njeno hčer, Francjo Caihen pa na 14 dni težke ječe.

Nepošten hlapec. Hlapec Jože Lamp iz Zagorice na Koroškem je nepoštenjakovič. Ko se je 18. julija t. l. peljal hlapec Jakob Meden z vozom iz Ahlet do Belečice mu je med potjo padla iz žepa listnica, v kateri je imel 630 K denarja. To listnico pa je našel Jože Lamp, pa namesto da bi poiskal lastnika listnice, je denar lepo spravil, listnico pa je vrgeč proč. Sedaj je imel naenkrat veliko denarja. »Dobro bi bilo, ko bi imel srebrno uro«, je pomislil. Šel je in je kupil uro. »Dobro bi bilo, ko bi imela tudi moja punca lepo srebrno uro«, je pomislil, šel je in je kupil majhno, žensko, srebrno uro. »Dobro bi tudi bilo, ko bi imel še uro budilko«, je pomislil, šel je in je kupil uro budilko. Pa vse tri je kupil za ukradeni denar. Sedaj, ko je imel uro, se mu je

zazdelo, da bi bilo dobro, ko bi se tudi imel dobro. In začel je zapravljati, da je letel od vseh strani denar od njega. To se je pa čudno zdelo ljudem in vprašali so ga, odkod je dobi toliko denarja. »Kaj je podedoval bogato dedščino ali kaj?« so menili. Jože Lamp jim je pa razodel, da mu je dal denar neki Korošec, ki mu je bil veliko svoto dolžan. »Aha!« so kmalu z glavo ljudje in so šli celo stvar naznaniti orožnikom. Ti so Lampa prišli in nepoštenjakovič jim je priznal svojo tatvino. Od vseh 630 K je ostalo še 516 K, 114 lih je pa Lamp zapravil. Zato bi se moral včeraj zagovarjati pred deželnim sodiščem, kamor pa ga ni veseljilo priti. No, pa so tudi brez njega opravili. Obsodili so ga na šest tednov ječe. Hlapcu Jakobu Medenu pa bo moral plačati poleg tega še onih 114 K, ki jih je zapravil.

»Jaz sem Janez Nazaj!« Janez Škofic je doma iz Jan blizo Mavčič na Orenjskem in je po svojem poklicu kamnoseški pomočnik. Prav rad se ga včas napije in takrat tudi rad zabavlja, pa naj bo že, kdorkoli hoče. Tačas ne pozna nobenega. En dober in obenem žalosten dokaz za to je sledeča zgodba: Dne 15. septembra t. l. ponoči je igralo več fantov v gostilni pri Kuraltu v Kranju takozvani »einc«. Da je to prepovedana igra, ve menda vsak. Medtem ko so fantje igrali, je sedel naš Janez Škofic pri njih mizi in je igro opazoval. Igralci bi rekli, da je »kibiciral«. Sam igra ni pristvoval. Po naključju pa je prišel v isto gostilniško sobo tudi orožniški stražmojster Josip Stepišnik. Ko so ga fantje zagledali, so se nekako zmedli ker so dobro vedeli, da nimajo čiste vesti. Prenehali so torej igrati, da ne bi prišli zaradi prepovedane igre v luknjo. Dobro. Vendar čez nekaj časa jih je zopet pograbila ta nesrečna strast, ujunačili so se in zopet začeli igrati svoj »einc« naprej. To pa je bilo povod, da je stražmojster nenadoma izginil iz sobe kakor duh. Fantje so se oddahnil in so korajžno metali karte na mizo in razbijali s pestmi, kakor je to navada pri strastnih igralcih. Toda niso se dolgo veselili prepovedane igre. Kakor bi padel iz neba, je prišel nazaj stražmojster Stepišnik v spremstvu še enega tovariša orožnika Verstovška. Ta je šel k fantom, ki so še vedno igrali »einc« in jim je kratkoma konfisciral denar, kar je prav in kar se tudi spodobi. Nič ni pomagalo, denar je hitrih nog odmarširal od fantov in jih je pozdravil s slovo. To je naše fante hudo poparilo in skesano so zrl v tla. Janeza Škofica pa, ki ni imel z igro prav nič skupnega, je naenkrat to pravilno orožnikovo ravnanje razjezilo in stopil je k stražmojstru. »Kolikokrat ste pa že vi igrali »einc«? ga je narahnil. »To vam prav nič mar ni, vi,« je bil odgovor. Ker je smatral stražmojster po pravici Škoficovo vprašanje za žalitev straže, je pomignil svojemu tovarišu. Ta se je hitrih korakov približal našemu Janezu. »Kako je vaše ime?« je zagrmelo. Ja, pa Janez je bil že malo pijan in korajžen in zdelo se mu je, da je prav nepotrežno odgovarjati na taka vprašanja. »Kaj ga to briga?« si je mislil. Vendar orožnik ni bil zadovoljen z molkom in ga je vprašal drugič. Takrat pa je Janeza nenadoma obšla dobra volja, vtaknil je roke v žep, razkoračil se je in je pomežiknil: »Jaz sem Janez Nazaj!« Tale odgovor pa se ni zdel orožniku prav nič pravičen in je Janeza še enkrat vprašal za ime. Ta pa je bil še vedno prešeren in dobre volje in se je namuznil: »Jaz sem Janez iz Kranja!« To pa je bilo orožniku že preveč in hotel je »Janeza iz Kranja« aretirati. Pa glejte čudo, tudi Janezu Škoficu se je naenkrat zazdelo da je to preveč; da ga hoče orožnik aretirati. Dobra volja se je spremenila v jezo in ko ga je hotel orožnik zvezati z verigo, ga je Škofic pahnil v prsa in mu pri tem iztrgal verigo. Ko je stražmojster Stepišnik videl, da njegov tovariš ne more Janeza vkleniti, mu je prišel takoj na pomoč. Pa tudi z združenimi močmi ga nista mogla vkleniti. Janez je urnih korakov defilirail okrog miz, orožnika pa za njim. Slednji se je Janezu zazdelo, da bi bilo dobro, ko bi jo pobrisal skozi vrata, ki vodijo na kegljišče. Storil je tako. Vendar stražmojster Stepišnik je takoj spoznal njegov namen in ga je na begu na kegljišču prehitel in se postavil proti njemu. Za Janezom pa je tudi že stal orožnik Verstovšek. Janez se je zopet začel braniti na vse kripile. Ko je pa stražmojster videl, da tako ne pride s svojim tovarišem nikamor je onemu nekaj zaklical. Orožnik ga je razumel in v tistem hipu pa je tudi Janez začutil bolečino v stegnu. Orožnik je moral siloviteža prebosti z bajonetom in mu puščati kri.

Dva dni v planinah.

(Vesela zgodba.)

Konec.

Dame so oblekle svoje perilo obstoječe iz dveh ali enega kosa in se spravile za peč. Na srečo je bila ta peč tako ustvarjena, da je imela okrog za zidom več ko pol metra širok jarek, in ga je na drugi strani delal kakih tri-četrdeset centimetrov visok nastavek tako da se je samo glava in zgornji život vedilo izza nastavka drugo pa ne.

Fric je sedel na enem zapečku pri vratih seveda tudi v samih spodnjih hlačah in srajci; jaz pa na drugem zapečku, a imel sem srečo. Gospodinja mi je namreč prinesla nekatere nedeljske hlače in navadno barhantasto jopco, tako da sem bil pravzaprav že za med ljudi.

Ko smo bili posideli za peč in tudi mokro obleko razobesili, sem serviral surovo maslo, sardine, šnops, kruh itd. Teknilo nam je bogme bolj, ko ne vem kako izvrstna pojedina. Nato smo pa naročili štefan zavretega vina in ko je bil ta izdanih še drugega in še in še. Med tem pa smo obujali veselo in nevesele spomine pretečenega dne, se smejali še enkrat odbitim petam, Fricovemu turistovskemu navdušenju, ki je izpuhtelo, kakor izpuhti duh parfema, če odpreš steklenico.

Gostilničarjeva družina je med tem večer-

jala in hlapci in deklet so ostali pri mizi in se pogovarjali neženirano dalje, kot bi nas ne bilo. Dam se je loteval spanec in ni bilo druge pomoči, kot reči gospodarju, da nam prinese slame v hišo in da morda kako rjuho in kovter za odejo.

V pol ure so bile narejene postelje v dveh vrstah kot pri vojaki. Rjuhe, ki bi naj branile slami svobodno pot do naših teles, gotovo že od novega leta niso videle vode, tudi blazine, natlačene s plevami, ki so na vseh koncih in krajih sijale v svet, smo dobili in na vrh tega še dva zašepahana kovtra.

Dame so sicer malo nosove vihale, a kaj se če, v sila še vrag muhe je, zakaj jih ni ne bi. Počakal sem, da so se vsi vlegli boljše ali slabše, nato sem privil luč in se tudi sam zavil v prosto slamo, studila se mi je rjuha, kot blazina, kot kovter. Gorko je bilo v sobi in nič ne pretiravam, če trdim, da sem najboljši spal.

VII.

Drugi dan je bila nedelja in ob 6. uri smo bili že vsi gotovi za pot. Obleka, kakor čevlji so se posušili, le pelerine so bile še mokre, no pa saj je zunaj dež nehal, se bodo že posušile, smo si dejali.

Vsi smo bili najboljše volje, da smo jo tako imenitno pogruntali in ostali pri prijaznem gostilničarju Kupicu, ki ga vsakomur, ki bi zašel v te kraje priporočam kakaj možakar je

zaveden Slovenec in postrežljiv. Obljubil nam je voz do Železne kaplje in res ko so družina pojedli svoje kosilo, obstoječe iz velike skledice kave z nadrobiljenim kruhom, dalje dve skledi kislega zelja in velik lonc svinjskega mesa, vzdignil se je hlapec, lep fant v narodni noši, zapregel rejeno kobilico v lojtrsk voz in peljali smo se kot baroni.

Bibijani čevlji so nam kratke čase delali skozi do Kaplje in še dalje do Celovca, kamor smo prišli z lokalno, odnosno južno železnico ob pol ednajstih zjutraj.

Kar nismo nog prav nič čutili, smo se poslužili omnibusa hotela Trabesinger, vedoč, da nam tu postrežeta prijazni gostilničarki Lojzka in Pepca, s katerima se sestra, kot seveda tudi jaz poznamo že odpreje.

Omenim naj le še, da smo za južno snedli pet golažev in petnajst, reci petnajst žemelj, ter popili na hudo žejo nebroj čaj piva.

Po človeškem kosilu smo si ogledali Vrbsko jezero, koder smo se tudi eno uro med vikom in krikom vozili tudi slovečega zmaja smo videli. Obilo smeha nam je prizadela ulica Paradažarca, iz katere nikakor nismo znali. Zašli smo namreč in vedno smo se nehote vrnili v Paradažarico.

Celovec je lepo, moderno mesto, žal da smo Slovenci v njem tako nazadovali in še nazadujemo, kdo je temu kriv, vsakdo vel

Fric in sestra sta sklenila, da ostaneta še en dan v Celovcu, Simoni in Bibijani se je mudilo domov v Ribnici. Jaz jih seveda kot kavalir nisem mogel in tudi smel same pustiti in tako smo se vsi trije odpravili ob 4. uri iz Celovca in bili ob devetih zvečer v Ljubljani, doma.

Vožnja je bila tako kratkočasna, da sva s Simono oba jednoglasno na Bibijanine besede »ribniški dovtipov« rekla »reši nas, o, gospod«, kakaj sicer bi bili od smeha zboleli.

Konec. Dva dni potem, ko smo se v Ljubljani razločili, dobil sem od Bibijane vest, da je shranila do tedaj, dokler se v Ribnici ne otvori muzej za starine in druge važne reči, svoje »gorske« čevlje in jih namenila poznim rodovom. Simona je zdrava in ji ne manjka nič, samo ustne jo od smeha bole.

Fric in sestra sta prišla domov v pone-deljek. Fric se je zaklel, da nikdar več v gore, češ, ne, če nisem zato, pa nisem, ne, basta, ne? V potrdilo teh besed mi je podaril svoj planinski znak. Boljša polovica pa se je tudi pridružila pametnim besedam in sklenila rajši se voziti, kot po hribih hoditi.

In jaz? Postal sem pač turist z dušo in telesom, kakor mi je prorokoval moj dobri prijatelj. Hvala mu za načrt in dobre svete.

—b—ic—

Ta operacija se je zdelo jako koristna, zakaj Janez Škofec se je pomiril in se pustil aretirati. S tem pa še ni bila cela zgodovina končana. Končala se je šele večer pri deželni sodišči, ki je Janeza Škofca zamehurila zaradi njegove korajžje in junaštva na en mesec ječe. Janez, Janez, kdaj boš postal bolj pameten?

Voz ga je povozil. Ko je peljal predvčerajšnjem 15letni hlapec Franc Ramšak iz Lipnice poln voz repe domov, se mu je konj z neznanega vzroka nenadoma splašil. Ramšak je padel z voza in je prišel pod kolesa. Pri tem je dobil težke telesne poškodbe na gornjem delu stegna. Ranjenca so prepeljali z vlakom v Gradec, kjer so ga poslali v rešilnem vozu v deželno bolnišnico.

Goljufivi župnik. Pred porotnim sodiščem v Ljubli je stal te dni grško-katoliški župnik Leon Poloszynewicz in agent Goldberg, ki sta bila obdolžena, da sta pripravila na sleparski način vletrgovca viteza pl. Osolinskega, ki je bil večkratni milijonar, v teku par let ob celo njegovo premoženje.

Vlak povozil šest delavcev. Pri Portonaciv blizu Rima je povozila 26. t. m. lokomotiva šest železniških delavcev, izmed katerih je dva usmrtila, enega smrtnonevarno ranila in tri težko poškodovala.

Kakor iz Boccaccija. Pred okrajnim sodiščem v VIII. dunajskem okraju se je vršila te dni obravnava, ki bi se prav lahko utaknila v predale Boccaccijevega Dekameron. Bralo bi se pčtem kakor izmišljena in vesela zgodba. Trgovca B. se je neko noč ob 2. uri prebudil, ker je zaslišal v svoji sobi nenavaden šum. Ko je hotel prižgati svečo, da bi pogledal, kaj se je zgodilo, ga je prosila njegova žena, ki tudi ni spala, naj ne prižiga, saj se mu je o šumu takointako le sanjalo. Toda soprog je veroval svojim ušesom in je vseeno prižgal svečo. Na svoje veliko začudenje pa je spoznal, da ta šum niso bile nikake halucinacije. S soprogine postelje je namreč skočil hitro kakor blisk mlad mož in se je ravno tak hitro skrnil pod posteljo. Na krič gospoda B. so prihiteli vsi najemniki s cele hiše in v nočnem obiskovalcu so spoznali onega najemnika, ki ni prišel z njimi v sobo gospoda B. in ki je bil že na mestu. To je bil mladi fotograf Julij Lehner, ki je bil v tem trenutku jako skromno oblečen. Gospod B. je vložil tožbo proti fotografu in svoji ženi zaradi zakonolomstva. Ker pa je imel fotograf isti čas vojaške vaje, se je vršila obravnava samo z ženo trgovca B. Obdolženka ni več mlada, toda krepka žena, je pri zaslišanju izpovedala, da je bila Lehnerju dolžna 20 K, katere pa je hotel imeti fotograf ono noč od nje. Ko mu je hotela plačati iz denarnice, katero ima pod blazinicco, se je soprog prebudil. Fotograf seveda, ki se je nahajal v mučni situaciji, je hotel ubežati. Potem je gospa pripovedovala in se zaklinjala, da se med njo in fotografom ni zgodilo ničesar kajnjivega. Sicer pa ji je baše soprog že odpustil in tako nima tožba več veljave. Po zaslišanju soproga, ki se hoče ločiti s svojo ženo in po izpovedi prič — najemnikov, ki so prišli ono noč skupaj v sobo trgovca B., je obsodil sodnik dr. Deckert gospo B. zaradi zakonolomstva na en mesec zapor. Fotografu bo sodilo vojaško sodišče.

Roparski umor. Iz Kindberga na Gorenjem Štajerskem se poroča: Predvčerajšnjem zjutraj se je razširila iz Kindbergu novica, da se je izvršil v sosednjem Anmühlju v noči med soboto in nedeljo grozen roparski umor. Anmühlski delavci so opazili v nedeljo zjutraj napoti, ki pelje v Kindberg v bližini reke Murice, na njenem levem bregu, veliko kalužo krvi. Nadaljni krvavi glasovi so peljali do bližnje reke. Anmühlski delavci so našli slednjič ob bregu reke višje moško truplo, ki je bilo grozno razmesarjeno. Čelo mrtvega moža je bilo čisto razbito. Orožništvo v Kindbergu, ki je bilo takoj o zločinu obveščeno se je takoj napotilo v družbi sodne komisije na lice mesta, kjer je ležalo truplo. Mož, ki je bil grozno razmesarjen po obrazu, ni sprva nihče poznal. Slednjič je prišla žena nekega delavca na to, da je mrtvec njen mož, 42letni delavec Pavel Freitag. Truplo so prepeljali v Kindberško mrtvašnico. Orožništvo pa je začelo zasledovati morilca. Freitagova žena, ki je bila vsa iz sebe, je pripovedovala, da je šel njen mož v soboto v Krieglach obiskat tamošnje sorodnike. Ker ga ni bilo ponoči domov, se žena ni dosti zanimala za to, ker je mislila, da se je mož zamudil pri sorodnikih in da se povrne drugi dan. Daljša poizvedovanja pa so dokazala, da se je bil Freitag vstavil v gostilni Stocker, ko se je vračal zvečer iz Krieglacha proti Kindbergu in v neki kavarni. V oni kavarni je sedel med družbo delavcev. V kateri se je nahajal tudi neki Kilijan Durchlaufer iz Aschbacha pri Marjiniem Celju. Durchlaufer je 28letni delavec in je uslužben pri lastniku kamnoloma Grabenbauerju v Murzgrabnu. Freitag, ki je imel pri sebi več sto kron denarja je tega najbrže tudi kazal drugim okrog. Ko so ob 2. ponoči zaprli kavarno, so se delavci, v kateri družbi je bil Freitag, razkropili vsak na svoj dom, samo Durchlaufer je šel s Freitagom proti Anmühlju. To je precej vrglo nanj šum in orožnika Bergmann in Klaus sta ga začela zasledovati. Pot ju je peljala najprej v eno uto oddaljeni Mürzhofen. Tam se jima je posrečilo Durchlauferja aretirati. Durchlaufer je ravno hotel kupiti pri nekem nekem krojaču Renkoti, ki je stanoval v hiši gostilne Sollgruber, novo obleko. Stražmojster Klaus ga je takoj prijel. Ko je preiskal Durchlauferjevo obleko, je našel v nji čez 210 K denarja in uro. Takoj nato so šli preiskat stanovanje zločinca. Našli so pri njem krvave hlače, krvave čevlje in krvave madeže na podlagi. Zločinec si je že kupil nove čevlje in hlače, da ne bi vzbudil sumu. Pri strogem izpraševanju in vsled najdenih stvari je aretiranec izpovedal sledeče. Pripovedoval je, da se je spri s Freitagom na onem mestu zaradi besedice »ti« vsled česar je nastal med njima prepri in pri čemur ga je Freitag zgrabil za grlo. On, Durchlaufer se je branil in je udaril Freitagga s palico po glavi. Nato je Freitag bla-

nji nađen in ga je začel tepsti. Nato je Durchlaufer začel biti Freitagga s palico, tako da je ta padel na tla. Ko je bil Freitag na tleh, ga je Durchlaufer toliko časa suval z nogo po glavi, da je nastopila smrt. Truplo je nato vleklo do Murice in ga je vrgel nato v reko. — Orožnika sta se odpeljala z morilecem ob dveh popoldne z vlakom v Kindberg, kjer je bila zbrana velika množica ljudi, ki je hotela morilca linčati. Le orožnikom se mora roparski morilec zahvaliti, da je odnesel zdravo kožo k okrajnemu sodišču. Umrjeni Freitag je približno 40 let star. Podedoval je nekaj denarja in je svojim znanecem pravil, kako srečen da je sedaj. V tem ga je pa dohitela tako grozna smrt. Freitagova žena je vsled groznega konca svojega moža nevarno zbolela.

Ljubljana.

— **Klerikalna blamaža.** Klerikalci so sklenili, da se morajo po občinah ustanoviti t. zv. posredovalni uradi. Koliko so taki uradi vredni — o tem se je že pisalo. Klerikalci so hoteli občine prisiliti, da ustanove posredovalne urade. Tudi ljubljansko občino so hoteli primorati. Ljubljanska občina pa se je pritožila na upravno sodišče, ki je razsodilo, da nobena občina ni primorana ustanoviti posredovalni urad.

Ponemčevalni sistem na sodišču. Deželno-sodni predsednik Elsner in predstojnik okrajnega sodišča Sturm sta bila večeraj že zopet v svojem elementu. Pel je cel dopoldan hišni telefon kot za stavo. Kaj se je zgodilo? Neki svetnik pri okrajnem sodišču je pri rešitvi nekega spisa zapisal mesto edino pravičnega imena Sp. Hrušca Unter-Hrušca. Toda Elsner in Sturm nista bila vsled tega izven sebe marveč radi tega, ker ni bilo zapisano Unter-Birnbaum, katerega imena pri nas nikdo ne pozna, ki ni bilo nikdar v rabi in ki je doslovno prestavljena nemška spakedranka. Na ta način se dosledno za zadnjo gorsko vasio, kamor še ni nikdar stopila noga kekega Nemca in nemška ime sploh za njo ne obstoja, kulejo nemška imenovanja in se vsiljujejo v rabo sodnim uradnikom. Kdaj bo teh turških razmer pri nas konec? Na Balkanu se sedaj odigravajo dogodki, da se tlačeni narodi z mečem v roki otrasejo jarma, ki jih je stoletja tlačil k tlom; turške razmere v Makedoniji bodo nehale, obstajale bodo samo pri nas v »kulturni« Avstro-Ogrski. Upamo pa, da pride tudi pri nas na Slovenskem čas, ko bomo delo nemške in nemčurke privravnice, ki dosledno teptajo pravice slovenskega jezika pognali tja kamor spadajo. Takrat bo tudi Elsnerjevega paševanja konec.

Iz gledališke pisarne. Ker se bode zaradi praznikov igralo tri dni zapored (v petek, soboto in nedeljo), danes v četrtek 31. oktobra ne bo predstave. V petek 1. novembra (na Vseh svetnikov dan) zvečer se izven abonementa, za lože par, ob znižanih cenah upricori Raupachova žaloigra v petih dejanjih »Mlinar in njegova hči«. Starega mlinarja igra g. Bratina, ki je v tej vlogi v Trstu žel mnogo priznanja. — V soboto (na Vernih duš dan) zvečer se (za par-abonente) upricori Gerharta Hauptmanna dramatična pesnitev v dveh delih s petjem in godbo »Hanice pot v nebesa«, nato pa prvi izvira slovenska dramska noviteta »Kjer ljubezen, tam tudi Bog«, igra v enem dejanju po Leva Tolstega povesti spisal Franc Milčinski. Sodeluje »Sl. Filharmonija«. V nedeljo 3. novembra popoldne izven abonementa, za lože nepar: »Mlinar in njegova hči« ob znižanih popoldanskih cenah. — V nedeljo zvečer izven abonementa, za lože par, operna predstava. — V torek 5. novembra (za abonente) prva operna prestava te sezone: »Boccaccio«, komična opereta v treh dejanjih, uglašil Franc pl. Suppe. Pri tej predstavi nastopita prvič novoangažirana subreta gđc. Joža Fantova in novoangaževani tenor g. Rudolf Vondra. — V sredo 6. novembra izven vsakega abonementa prva dijaška predstava, ki kateri ima seveda vsakdo pristop. Najdražji sedež stane samo eno krono, pa bodi v parterju po ložah ali na balkonu. Ostali prostori so še cenejši. Upričorita se Hauptmannova »Hanice pot v nebesa« in Milčinskega »Kjer ljubezen, tam tudi Bog«. — V četrtek 7. novembra (za abonente nepar) premiera nove burke »Če frak dobro pristojta«. Sodeluje orkester »Slov. Filharmonija«.

— **Žena v kosovski tragediji.** Času primerno je sinoči predaval prof. Ilesič o tej temi. V začetku je opozoril na sedanje dogodke na Balkanu in jih primerjal s propadom pred 1500 leti. Danes čitamo o dogodkih — o tem kaj se godi v človeških srcih si moremo samo misliti. O boju na Kosovem polju pripoveduje zgodovina samo dogodke, kaj se je godilo v srcih ljudi — pripoveduje narodna pesem. Domisljija priprstode pevca ali naroda je ustvarila poleg zgodovinskih oseb tudi druge, ki jih je potrebovala, da je pokazala veliki dogodek v celoti. Srbska narodna pesem govni iz boja na Kosovem polju sledeče ženske tipe: kneginja Milica, žena carja Lazarja, dve hčeri cara Lazarja, Mara in Vukoslava (zgodovinska je samo prva) prva ima za moža Vuka Brankovića, druga Miloša Obilića, dalje pozna Kosovsko-devojko, nevesto junaka Toplice, majko devetih sinov Jugovicev in njenih devet snah, ter mlado Gojkovico, ki jo opeva pesem o zidanju Skadra. Kneginja Milica je (po narodni pesmi) na veliki Vidov dan, ko se je bila odločila bitka na Kosovem polju (1389) ostala doma in je čakala groznega poročila. Druga pesem pa pravi, da je šla na bojno polje, kjer je našla cara Lazarja mrtvega. Dve hčeri cara Lazarja sta (po nar. pesmi) povzročili boj med svojima možema Vukom Brankovićem in Milošem Obilićem, kar je postalo usodno za bitko, kajti Vuk je Milošiču očital, da hoče srbsko vojsko izdati — potem pa jo je sam izdal, dočim je Obilić v šatoru umoril sultana (zgodovina ne ve nič o izdajstvu Brankovićevem nasprotno ga slavi kot velikega junaka). Kosovska-devojka je

opevana v narodni pesmi, kot ljubeče bitje, ki pride na bojišče iskat svojega draga in ga najde — mrtvega. Nji nasproti kaže nar. pesem majko Jugovicev, kot junaško ženo v kateri prevladuje domovinska ljubezen nad materinsko. Devet sinov je padlo in ne plaka. Vrne se domov in tolaži svojih devet snah, ki jožejo za svojimi možmi. Ko pa prinese drugo jutro vran krvavo roko sina Damjana — poči majki srce. V pesmi o zidanju grada pripoveduje nar. pesem sledeče: Kralj Vukašin je hotel zidati grad. Toda kar je podnevi sezidal, to je ponoči vila razdrla. Vila s planine je Vukašinu povedala, da bo Skader sezidan takrat, ako vzdajo zidarji v stolp ono žensko, ki bo prinesla prva zajtrk zidarjem. Vukošin je imel tri sine — ki so bili oženjeni. Prva dva sta povedala svojim ženam, kaj zahteva vila, najmlajši Gojko pa ni povedal — tako je Gojkovica prva prinesla zajtrk in so jo vzdali v stolp. Gojkovica je prosila, naj ji puste okno za prsa, da bude na ta način lahko došla svojega enomesecnega sina, in okno za oči, da ga bo videla, ko ji ga bodo prinesli. Zidar se je je usmilil in jo je tako zazidal. Tako je nastalo mesto Skader. Kosovski boj je tragedija — vsi tipi so tragični. Narodna pesem je s tem pokazala razne tipe te tragedije. — Pravijo, da med Jugoslavi ni krvnega sorodstva — ob sedanjih dogodkih pa nam valovi kri. Naj bi to ne bilo samo za trenotek, obrnimo oči na Kosovo in spoznavajmo bol svojih bratov. Predavanje je bilo izredno dobro obiskano, bila je skoraj polna dvorana. Predavanje je priredilo Slov. žen. društvo. Pri vstopu se je nabiralo za balkanske ranjence in se je mnogo nabralo. Predavanje je bilo krasno in je imelo velik uspeh.

— **Anton Stefič, akad. kipar,** je napravil dve plaketi »Hrvat« in »Zmagovalec«, ki sta vliji v bron. Plaketi je nakupil mestni magistrat za svojo zbirko izvirnih umetnin. Umo-tvora sta dokaz velike sposobnosti mladega Slovenca, ki je znan iz predzadnje raztave v Jakopičevem paviljonu.

— **Za balkanske ranjence** so darovali dostojni pri »Novem Svetu« Milan Otič 2 K — Anton Gorše 3 K — V. M. Zalar 2 K — dr. Iv. Lah 1 K — Hrambaša 1 K.

— **Danes zjutraj so se odpeljali iz Ljubljane** v Srbijo zdravniki: dr. Kučera, dr. Tajnšek in dr. Boris Šlajmer medicincev.

— **Češke zbirke za balkanske ranjence** so dosegle že visoko svoto do pol milijona kron. Z medicinske fakultete je odšlo na jug 70 medicincev in več profesorjev. Odšlo je že 30 zdravnikov in več ekspedicij. Češka požrtvovalnost je obhudovalja in posnemanja vredna.

— **Gospod Jos. Čizmař, lekarnar** v Ljubljani je daroval na medikamentih za 100 K. Medikamente so vzeli gg. zdravniki dr. Šlajmer, dr. Oražem in dr. Krajec sabo. Plemenitemu darovalcu srčna hvala!

— **Nelmenovan** v Ljubljani je daroval za balkanski Rdeči križ večjo množico žlic, vilic in nožev. Hvala lepa!

Kinematograf »Ideal« Danes se predvaja zadnjičkrat velezanimiva in originalna detektivska drama »Dr. Gar el Mama«. Tudi vse druge slike so dosegle popoln uspeh. Jutri specialni večer. V oboto »Ženitev po pomoti«, veseloigra v dveh delih.

Trst.

Tramvaj povozil 15letnega dečka. Petnajstleten trgovski vajenec, Franc Furlan, je prišel na vogalu ulice S. Giovanni — Corso pod tramvaj. Uslužben je v manufakturni trgovini Richter & Glaser in je šel pit vode v kavarno »al Corso«, ki se nahaja nasproti omenjene trgovine. Ko se je v naglici vračal iz kavarne, ga je pognal dvokolesni motor št. 104 pod tramvaj. Tramvaj je vlek delčka kakih 10 metrov naprej. Med ljudstvom, ki je bilo v bližini in je opazilo strašni prizor, je nastal velikanski krik. Silno poškodovanega so odpeljali na rešilno postajo, kjer ga je zdravnik pregledal in konstatiral velike poškodbe na glavi in na telesu. Odvedli so ga nato v 10. oddelk mestne bolnišnice. Nahaja se v zelo nevarnem položaju in skoraj ni upati, da okreva. Povzročitelj nesreče, lastnik motorja Josip Pirhar, je bil na bližnjem komisariatu zaslišan. Bil je izpuščen na prosto s pripombo, da naj bo pripravljen na nadaljno sodno preiskavo.

Za šolo C. M. D. v Trstu. Družba sv. Cirila in Metoda je dogradila letos v Trstu moderno šolsko poslopje. Poleg lepih šolskih sob so na razpolago veliki kabineti, katerih omare pa so še prazne. Obračamo se z vljudno prošnjo na vse prijatelje prirode, ki imajo mogoče lepe zbirke mineralij, okamenin, metuljev, hroščev, v alkoholu pripravljenih ali nagačenih živali ter okostij, naj blagovolijo od preobilice kake vrste darovati naši šoli dotične eksemplarje! Dalje prosimo blagohotne naklonitve anatomskih preparatov, modelov in tabel ter sem spadajočih tehnoloških potrebščin; fizikalnih in kemičnih aparatov ter tozadevnih reogencij. Vljudno prosimo vse, ki bi mogli žrtvovati zgodovinsko-zemljepisnemu kabinetu kak predmet. Z radostjo bi sprejeli zgodovinske in pokrajinske slike, zemljevide, modele, načrte in slike kulturno-zgodovinskega značaja. Družba sv. Cirila in Metoda je žrtvovala ogromne svote, da je postavila spomenik slovenski požrtvovalnosti: moderno šolsko poslopje. Treba pa je dati šoli tudi na notranje značaj res modernega zavoda. Zato: iskrena hvala že naprej vsem, ki bi v zgoraj omenjenem zmislu prihiteli na pomoč! Darovalci naj blagovolijo pošiljati učila vodstvu deške ljudske šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu, V. Giuliani.

Resnici na ljubo. Od zanesljive osebe, ki dobro posamezne tržaške Slovence pozna, smo prejeli: Popravek kluba »Viktorija« mi sili pro v roko, da napišem par vrstic resnici na ljubo. Stvar je namreč taka-le: Narodni klub »Kolumbus« (oh, kako »narodni«, saj so člani

kramljali vedno blaženo italijanščino) se je pripravljal za otvoritev plesa v »Nar. domu« pri sv. Ivanu. Gotovim mladeničem ni bilo to ljubo in so si ustanovili v klerikalnem taboru drug klub z imenom »Viktorija«. S tem imenom so ti konkurenti mislili na »zmago«. Da, tudi zmagali so. Klub »Kolumbus« je svojo butego zaprl. »Viktorijani« so bili vedno Kolumbovcem nasprotni. Imeli so otvoriti ples vsi eno nedeljo; ker pa se je vršila isti dan v »Nar. domu« pri Sv. Ivanu veselica v korist C. M. D., ni mogel klub »Kolumbus« ta dan otvoriti plesa. Člani »Viktorije« so prišli po njihovi končani zabavi baje razgrajati v Sv. Ivanski »Narodni domu«, kjer so tudi dobili pošteno zaslužno plačilo. Zenko in Rebek sta vsa razkačena pripovedovala, da sta bila tepena in vržena na cesto. Izjavila sta se, da oni nočejo biti več Slovenci, da oni na — Slovence sploh več ne reflektirajo, klub da je italijanski in da bodo priobčevali vse novice le v »Piccolu« in ne v »Edinosti«. Potemtakem je bil torej dopis v »Dnevnu« popolnoma resničen. Rebek in Zenko, dasi sta Slovenci, ne govorita nikdar slovenski. Tudi Kočvarjevo čiščenje ne velja pipo tobaka. Ako je zaveden Slovenec, pa zakaj je posejal zabave italijanskega kluba v Rocolu? Zenko in Rebek pa, ako bi ne prišla izzivati, razgrajati in žaliti Slovence na veselico, bi gotovo ne bila vržena na cesto. — kajti mirni ljudje so povsodi spoštovani in vljudno sprejeti.

Gorica.

Stalna zrakoplovna postaja bode odslej v Gorici. Poleg zrakoplovcev, ki bodo letali po zraku v lepem vremenu dobi goriska postaja še en balon, zrakoplov sistema »Zeppelin« in balon Parseval. Užitek (zabavni namreč) se je torej tudi v Gorici pomnožil. Seveda je naše mesto s tem pridobilo. Stalni dnevi za letanje se še določijo.

Psihologija mase. Sobotno predavanje preiskovalnega sodnika je bilo še precej dobro obiskano. Dr. Alojzij Gradnik nas je uvedel z lahkoto v nivo in večina ljudi je bila s tem zadovoljna. Goričani kažejo, da je njih zanimanje za omiko resno in veseli nas to. Radovedni smo bili namreč, če bode tudi pri predavanju domačina precejšnja udeležba. Nismo se varali. Predavatelj je pojasnil pojmi »masa«, da-lje tudi »psihologija«. Žal, da je bilo preveč primerov — za večino seveda dobro ubran ton — vsekakor smo pa pričakovali, da seže predavatelj globlje v temo. Sicer pa ni bilo slabo na splošno. Več življenja, več živahnosti! Drugič želimo tudi večje točnosti pri obiskovalcih, da se ne bodo vrata v parterju vedno odpirala in zapirala.

Magistrat naj izda odredbo, kako naj vozijo vozniki in avtomobili ob ovinkih ter po ozkih ulicah. Moderna mesta imajo stvar že davno urejeno, mi pa še čakamo nanjo! Želimo!

Farški farizeji kričijo po Gorici, ker jih je zelo dirnilo predavanje dr. Borisa Zarnika. Kaj ne, da je težko prenašati resnico, posebno še, ko učite, le laž in hinavstvo? O, saj razumemo, da vas boli! Najlepi odgovor vašemu kričanju bode, da bode predaval dr. Boris Zarnik še kdaj v »Trgovskem domu«. Kako malo zaleže vaš vik in krik potrjuje sami. Ah, ubogi ste, da, ubogi, revčki, resnično, ko se bojite da izginejo vaše vraže, in na učenjaka izlivate svojo jezo, na učenjaka, kateremu ne morete nič, saj niste vredni, da očistite prah podplatov njegovih čevljev! Ah, saj znamo, boli, boli!

Cunje poročajo, da je dijaštvo vseh zavodov prepovedana udeležba pri predavanju »Prosvete«. To je laž, to je najnesramnejši napad, katerega so v stanu izvršiti le razne cunje, ki više žalostno z glavami navzdol. Ljudje, pazite s kom se igrate. »Dan« ima moč! Le ne predalec s svojim fanatizmom! Dijaštvo, predavanja toplo priporočamo, po fistih pa, ki hočejo to zabraniti, udarimo (če se pripeti še kakšen tak slučaj) kmalu!

Zanimanje za »Dan« je veliko. Ljudi prosimo je potrpljenja; ob takem navalu je včasih nemogoče dobiti list. Stvar spravi v red uprava.

Iz Komna. V »Dnevnu« od 25. t. m. sem poročal o hudi bitki na komenskem Balkanu. Občutil sem Vam, da ne pozabim povedati imen vojskovodij. Komenska sodnija je jako hitra. V petek dne 23. oktobra se je vršila tu obravnava, ki je za Komene jako — pomenljiva. Zakaj, to vedo že Komenci. Boljofeje vevlasti so bile: Mladenčič: Kovačič Henrik, Komenc Sam, proti vevlastim I. starešina: Jazbec Franc, Komen 93, II. starešina: Godušč Mirosav, Komen 18, III. starešina: Čotar Andrej, Komen 20. Prič jako mnogo med njimi tudi brat II. starešine Jožef Godušč. Prvi je začel I. starešina s tem, da je mladeniča pahnul. Mladenčič mu isto vrne tedaj pa skočijo starešine II. in III. in »napad pehote« se je začel. Sodnik je bil mnenja in to svoje mnenje tudi uveljavil s tem, da je prisodil Kovačiču Henriku 7 dni zavora in ostalim denarno odškodnino. Starešini Godušč Miroslavu, 36 ur zavora in denarno odškodnino prvemu, starešini Čotar Andreju, 36 ur zavora in tudi nekaj odškodnino prvemu. Jazbec Franc je bil prost, ker je samo pahnul. Star pregovor pravi: »S konja na osla, večkrat kot z osla na konja!« Ta pregovor je čutil sedaj tudi priča Godušč Jožef, Komen 18, brat obtoženca, ki je bil spoznan, da ni bil samo branitelj, temveč tudi nekaka »mala« četrta vevlast nasproti mladeniču. Priče so rekle, da je mladeniča na tleh »pogladil« z nogo. Zato je dobil 12 ur zavora. Mi verujemo gospodu sodniku dr. Lavrenčiču, da je sodil po svoji vesti, a glej spake, pred seboj je imel same trde ljudi, ki si ne dajo nič dovedati! Sovrašstvo ni ni končalo, ker — vsi — rekurirajo. Se omi, ki je dal eno »ca-bado« za 12 ur. Kaj hoče, mogoče samo 1 ur? Na »bojem polju« je nastalo sedaj premirje, kuha se edino še v »kabineti«. Če bo ta me-naža »golašpaprka« ali »paprakgolaš« Vam spet sporočim. S pozdravom Mars.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

Vojna.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

IZPADI TURŠKE ARMADE IZ DRINOPOLJA

Stara Zagora, 30. oktobra. Turška posadka v Drinopolju je na več krajih tekom današnjega dne napravila izpad in pričela z ofenzivo. Bolgarske čete so Turke po krutem boju zagnale nazaj v trdnjavo in jim prizadejale velikanske izgube. Drinopolje se nahaja v obupnem položaju, ker je popolnoma otrgano od Carigrada.

BITKA PRI LILE BURGASU.

Sofija, 30. oktobra. Pri Lile Burgasu se vrše hudi boji med Bolgari in armado Abdalah paše. O izidu bojov ni tako iz Sofije kakor iz Carigrada nobenih poročil.

RODOSTO V BOLGARSKIH ROKAH.

London, 30. oktobra. Semkaj je došlo poročilo, da so Bolgari zasedli važno turško mesto Rodosto (Tekirdagh). Rodosto leži 75 km od Carigrada ob Marmarskem morju.

VZROKI TURŠKEGA PORAZA PRI KUMANOVU.

Belgrad, 30. oktobra. Uradno se poroča, da so strašni turški poraz pri Kumanovu zakrivil turški oficirji, ki si niso bili edini glede taktike. Poveljnika v Skoplju, Džavid pašo so turški oficirji sami ustrelili. Se večji nered se je pokazal pri Velesu, kjer so turški oficirji kar na svojo pest pričeli bitko s Srbi.

ARMADA ZEKKI PAŠE NESPOSOBNA ZA BOJ.

Belgrad, 30. oktobra. Uradno se poroča, da je armada Zekki paše, ki je doživela tako strašen poraz pri Kumanovu, Skoplju in konečno še pri Velesu popolnoma nesposobna za nadaljnji boj. Turki so zgubili do malega vso svojo artilerijo in municijo. Vrh tega so Srbi tudi več tisoč vojakov vjeli. Dosedaj so Srbi zaplenili okoli 200 topov armade Zekki paše. Turške čete so se razkropile na vse strani. Volaki beže kamor morejo, samo da se rešijo.

PROTI SOLUNU.

Belgrad, 30. oktobra. Prestolonaslednik prodira nazlo proti Solunu, ne da bi naletel na kak večji odpor. Pred Solunom se bodo Srbi in Orki združili in mesto skupno napadli. Solun se na vsak način ne bo mogel dolgo vzdržati.

GENERAL ŽIVKOVIČ PROTI SKADRU.

Belgrad, 30. oktobra. Poveljnik četrtre srbke armade general Mihajlo Živkovič, ki je zavzel Prizren, koraka sedaj v smeri proti Skadru, kjer se bo skušal združiti s Črnogorci.

BOMBARDIRANJE TARABOŠA.

Cetinje, 30. oktobra. Kolona generala Gjuroviča je danes zavzela utrdbo Oblik pred Tarabošem. Turki so jo skušali osvojiti nazaj, a so se morali umakniti s krvavimi glavami. General Martinovič bombardira Taraboš z Udice. Taraboš je sedaj že tako obkoljen od Črnogorcev, da se ne bo mogel dolgo držati.

USODA ABDULA HAMIDA.

Sofija, 30. oktobra. Tu se zelo živahno razpravlja o usodi bivšega turškega sultana Abdula Hamida. Faktum je, da so ga Turki odpeljali iz Soluna, faktum pa je tudi, da ga še niso prepeljali v Carigrad. Ni izključeno, da pade Abdul Hamid Bolgarom v roke. Tu se govori, da bodo Turki v najskrajnejšem slučaju svojega bivšega sultana umorili, samo da ne pride kristjanom v roke.

AVSTRIJA IN BALKANSKA ZVEZA.

London, 30. oktobra. Dunajski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da je imel te dni važen razgovor z nekim visokim avstrijskim dostojanstvenikom, ki mu je izjavil, da Avstrija nikakor ni nasprotna teritorialnim spremembam na Balkanu v korist državam balkanske zveze, samo da bodo varovani interesi države in Rumunije.

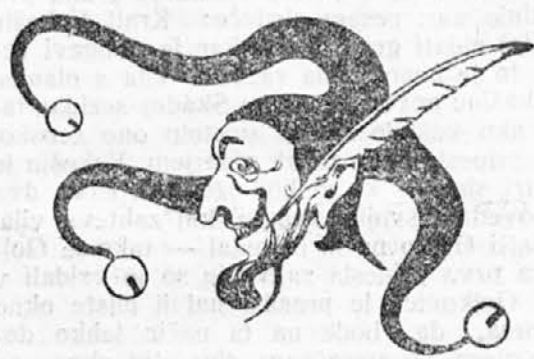
POSREDOVANJE VELESIL.

Dunaj, 30. oktobra. Dosedaj ni še nobena velesila predložila kako noto v zadevi posredovanja glede miru na Balkanu.

RUMUNIJA.

Dunaj, 30. oktobra. Uradno poročilo iz Bukarešte poroča, da je javnost popolnoma napakno razumela zadnji govor rumunskega kralja Karola. Kralj nikakor ni grozil z mobilizacijo oziroma z vojno. Kraljeva izjava, da je sedaj prišel za Rumunijo odločen trenutek, je razumeti le tako, da Rumunija nikakor ne bo pripustila, da bi pri delitvi turškega cesarstva izšla praznih rok. Sicer pa Rumunija ni nasprotna težnjam držav balkanske zveze, samo da dobi ona primerno kompenzacijo.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Lipe Figi somišljenikom.

(Brez Šukljevega dovoljenja poročja Pepe Radirka.)

Naša ljuba S. L. S. napreduje očitno in bati se je samo, da se tega napredka kmalu naveličajo naše posojilnice, gospodje župniki in vsi tisti, kateri na kakršenkoli način pomagajo našemu obstoju.

Če pogledamo v zgodovino naše stranke, ne moremo tem podpornikom ničesar drugega pokazati, kakor menice, neplačane račune, slabe bilance in precej tožb, katere so nam napravili naši zakleti sovražniki, in sicer samo zato, da bi nas spravili v ječo! Žalostno je tudi to, da nas smejo žaliti naši lastni somišljeniki; seveda, to moramo potrpeti, ker drugače se lahko zgodi, da bi kdo izdal naše načrte, kateri slone vsi na neplačanih računih. Da bi nas kdo izdal je tudi mogoče, saj je imel Jezus tudi med svojimi apostoli Iškarijota. In to se tudi še prenese. — Ampak druge vrste naših somišljenikov nam stavijo sive lase v glavo. (A, zato imajo vsi voditelji tako zgodaj sive lase, če jim preje seveda ne izpadejo. Op. stavca!) In to so možje, kateri so prišli skromni in lačni v naš tabor, so se mastili in želi to, kar je bilo nasejano za nas! Komaj so to zvedeli njim podobni ljudje, so se natepli kakor kobilice na bogato polje in žrli in žrli, žrli tako, da nas resnično skrbi, kaj bo v najbližji bodočnosti. . . . Tem ljudem ni mogoče stopiti na prste. Zakaj, prijatelji, to veste sami, in vam zato ne bom pripovedoval. Da se vsem tem ljudem zadržim, prosim vse prijatelje in somišljenike, da naj podpirajo našo edino in pravo katoliško stranko, ter tako dokažejo, da je mogoče edinole naši stranki imeti večino med našim ljudstvom.

Svojo pomoč so obljubili tudi naši državni in deželni poslanci. Zahtevali bodo v državnem zboru zvišanje dijet, deželni poslanci pa bodo, takoj ko bo kaj denarja v deželni blagajni, izposlovali podporo. Kadar pa bodo milostljivi gospod knezoškofo spravili v red svoje finance, katere so — to moramo priznati na našo žalost — v zelo neprijetnem finančnem položaju, bodo tudi oni pomagali, tako, da bomo lahko rekli, da solidarno podpiramo stranko, ker eden res ne more preživljati toliko ljudi, kakor jih šteje naš štab in to po deželi in v mestih. Našim nasprotnikom to res ne bo imponiralo, ampak lahko ste prepričani, da bo to vseh vsem tistim, ki jih nasprotniki imenujejo — koritarji.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.

Las in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

KORESPONDENCA.

Trije dijaki žele zabavne korespondence s tremi inteligentnimi gospicami pod šifro Bogdan, Erazem in Vojteh, poštno ležeče, Ljubljana

Prva tržaška tovarna žitnih drož

(kvasa)

ki je urejena po najmodernejšem sistemu, naznanja svojim cenj. odjemalcem in vsem drugim pekovskim mojstrom in trgovcem, da je bila te dni častno odlikovana z zlatim ikolajnam in križci v Rimu in Parizu in sicer za najboljšo blago s ču-

dovito močjo, in za svojo izbornost trajnost.

V interesu je torej samih pekovskih mojstrov in trgovcev, da se naročajo izključno le pri omenjeni tovarni, ker dobe najboljšo blago po zmerni ceni in ker obenem podpirajo narodno in slovensko obrt.

Priporočajoč se za obilna naročila beležim se z odličnim spoštovanjem lastnik tovarne

I. I. SUBAN
Trst—Vrdela.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 18.— Četrta leta . . . K 4-50
Pol leta . . . K 9.— En mesec . . . K 1-50

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-20.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 20.— Četrta leta . . . K 5-—
Pol leta . . . K 10.— En mesec . . . K 1-79

Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se usklavlja 10. dan po poteku naročnine brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Mesečna soba

z eno ali tudi dvema posteljama (tudi s hrano) se odda. Vpraša se v trafiki, Sv. Jakoba.

Vsaki petek sveže morske ribe

v trgovini s špecerijskim blagom

T. MENCINGER, Ljubljana

Resljeva cesta 3 - Sv. Petra cesta 37 in 42 - Martinova cesta 18.

Velika zaloga delikates in vinarna.

20% do 30%

znižane cene radi preogromne zaloge oblek, raglanov in zimskih sukenj za gospode in dečke, najmodernejših damskih kostumov, plaščev, paletotev, bluz in kril.

V damski konfekciji vedno velika izbira. Postrežba točna. Cene nizke.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudo priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov

z napisi.

— Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. —

.. **Cene brez konkurence.** ..

FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg št. 11-12.

Moderna damska konfekcija

kakor plašči, kostumi, hišne halje, vrhnja krila v krasni izbiri po zelo solidnih cenah

v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.